

Håndtering av varslinger og kritikkverdig informasjon

FKTs sekretariatskonferanse 20. mars 2018

Disposisjon

- Regler om varsling
- Utfordringer med å håndtere varslinger for KU
- Varsling ved innkjøpssaken Grimstad kommune
 - KS-advokatens vurdering av håndteringen
- Henvendelser om forhold ved en skole
- Byggesak – ansatt som part påvirker saksbehandling
- Henvendelse om eiendomsskattejuks

Arbeidsmiljøloven kapittel 2 A

- Ansatte har rett til å varsle om kritikkverdige forhold
- Fremgangsmåten må være forsvarlig
- Vern mot gjengjeldelse
- Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling

Hvordan behandle varselet og varsleren

- Varsler er ikke part i varslingsaken
 - Verne den det blir varslet på
- Gi varsleren tilbakemelding
- Anonym varslings
- Fakta undersøkelse
- Kontradiksjon

KU som varslingsmottaker?

- Lovverket gir ingen plikt til det
- Interne reglement, rutiner og retningslinjer?
- Hva skiller en varslings fra andre henvendelser til KU?
- Dobbelrolle?

Varslingsrutiner i Grimstad kommune

«I tilfeller der hvor det varsles på grove kritikkverdige forhold som ikke tas alvorlig av den øverste administrative ledelsen, eller som utføres av denne, vil eksternt varslingsmottak eller kontrollutvalget være en instans å varsle. Spesielt gjelder dette saker innen økonomiforvaltning og anskaffelser»

Varsling innkjøpssaken Grimstad

- KU-leder blir kontaktet
- Varslingsmøte april 2016
 - Varsler ønsker å forbli anonym og definerte seg som en varsler
 - Ulovlig anskaffelser for mellom 50-100 mill. kr.
 - Mulig korrupsjon?
 - Tilbakeholdelse av informasjon fra KU
 - Kritiserer KU, sekretariatet og revisor

Innkjøpssaken

- Oktober 2015: KU orienteres om mulige ulovlige anskaffelser
- Tidlig april 2016: Varsel om mulig ulovlige anskaffelser (50-100 mill.), korrupsjon, tilbakeholdelse av informasjon fra KU
- 26. april 2016: Revisjonen bes om å undersøke 10 leverandører
- 08. juni 2016: 8 av 10 leverandører ulovlige direkteanskaffelser for ca. 66 mill. kr
- 20. juni 2016: Kommunestyret vedtar at KU skal granske saken ytterligere

Problemstillinger BDO

- *Hvordan har Grimstad kommune organisert seg i forbindelse med planlegging og gjennomføring av tjenestekjøp med tanke på roller, funksjoner og ansvar?*
- *Har det blitt foretatt kjøp av helsetjenester av ansatte som har vært inhabile til å gjøre dette?*
- *Har kommunen kjøpt tjenester som ikke er blitt levert?*
- *Er inngåtte avtaler i 2016 i henhold til regelverket?*
- *I hvilken grad har kommunen implementert systemer, rutiner og praksis som sikrer gode innkjøpsprosesser og betryggende internkontroll?*

Konklusjoner

- Store mangler ved implementeringen av tiltak for å sikre gode innkjøpsprosesser
- Svak eller manglende ledelse i kommunen
- Kan ikke utelukke at en inhabil person kan ha vært med på tilretteleggingen for valg av selskap ved et tilfelle
- BDO fant ett tilfelle hvor kommunen betalte for en tjeneste, men hvor bruker ikke mottok tjenesten
- De nye rammeavtalene inngått 2016 i strid med regelverket

Står frem som varsler i helsekjøpsaken

+ Grimstad kommunes antikorrupsjonskontakt og rådmannens spesialrådgiver, Ragnar Holvik, står frem som varsler i helsekjøpsaken.

13.02.2017 kl 14:07 (Oppdatert 13.02.2017 kl 17:17)



Pål Yngve Berg
Tlf: 900 71 730

Dramatikken i helsekjøpsaken vokste ytterligere søndag kveld.

Da sendte spesialrådgiveren en e-post til de 35 medlemmene i Grimstad kommunestyre med informasjon om hvordan saken ble varslet våren 2016.

«Belastningen har vært betydelig siden jeg i mars 2016 fikk vite om og etter hvert skjønnte omfanget av det som nå er allment kjent om helsekjøpsaken i Grimstad



HELSEKJØPVARSLER: Rådmannens spesialrådgiver, Ragnar Holvik, står i en e-post til kommunestyrepolitikere i Grimstad frem som varsler i helsekjøpsaken. Bildet er tatt ved en annen anledning.

HELSEKJØPSAKEN

- Helse- og omsorgssektoren har i årene mai 2012 til desember 2016 brutt lov om offentlige anskaffelser og kjøpt private tjenester for nærmere 100 millioner kroner.
- Lovbruddene er fastslått og bekreftet av Aust-Agder revisjon IKS og revisjons- og rådgivingselskapet BDO.

Kjent varsleradvokat ut mot toppledelsen i Grimstad

+ Advokaten til helsekjøpvarsler Ragnar Holvik mener øverste ledelse i Grimstad kommune har gjort seg skyldig i systematisk utstøting og gjengjeldelse, og fremmer oppreisnings- og erstatningskrav.

23.06.2017 kl 18:14 (Oppdatert 23.06.2017 kl 19:35)



Pål Yngve Berg
Og Liv Ekeberg

Den profilerte varslereksperten, advokat Birthe Eriksen fra Bergen, representerer rådmannens sykemeldte spesialrådgiver. I et 16 siders langt brev tar hun et oppgjør med hvordan han er blitt behandlet.



NY UTMERKELSE: Varsleren Ragnar Holvik er kåret til årets FO-er av Fellesorganisasjonen. (Foto: Agderposten)

annonse

Bohus



Høsten 2017

- Påstand om gjengjeldelser fra andre ansatte, ledere, rådmann og KU
 - KU fikk informasjon om at det forelå en varslings
 - Ansatte skal ha skjønt hvem varsler var
 - Varslingen ble ikke håndtert forsvarlig og varslers identitet ble lekket
 - Varsler mister arbeidsoppgaver og fryses ut
 - Brev til kommunestyret av januar 2017 ikke håndtert som ny varslings
- Setterrådmann med bistand fra KS advokat vurderer påstandene om gjengjeldelsene

Setterrådmannens vurderinger

- Kommunen frikjennes for gjengjeldelser
- Brev til kommunestyret avvises som ny varsling
- Løftet om konfidensialitet/anonymitet ikke brutt
 - *«...de som var tilstede i møtet med Holvik da han i april 2016 varslet også behandlet den informasjonen de mottok konfidensielt»*
- Kontrollutvalget har rett til å bli informert at det er mottatt en varsling
- Kommunestyret vedtar

Utfordringer underveis

- Stor medieoppmerksomhet
- Offentlighet vs. Personvern
- Saken ble politisk
- «Liten» kommune
- Hvordan kan KU/sekretariatet ivareta varsler?

Henvendelse om en barneskole

- Utstrakt mobbing og psykososiale krenkelser
 - Vold
 - Selvskading
-
- Problemene blir ignorert av skolen
 - Tiltak blir ikke iverksatt
 - Foreldre feilinformeres bevisst fra skolens side

Henvendelse om saksbehandlingen av byggesaker

- Ansatt i byggesaksavdelingen er part i sak
 - Påvirker saksbehandlingen
 - Ansatte gir hverandre fordeler
 - Sletter dokumenter fra arkivet
 - Fjerner dokumenter som skal til jordskifteretten
- «Varsler» ønsker ikke at saken skal bli offentlig kjent
 - Hvordan håndtere det for KU?

Feil med eiendomsskatten

- Anonym varsling/henvendelse
- Påstand om utstrakt juks med eiendomsskatten til sentrale ansatte i kommunen
- Rådmannens kontaktes etter avtale med varsler
 - Rådmannen foretar interne undersøkelser
- KU mottar skriftlig tilbakemelding

- Bør KU/sekretariatet ha egne rutiner eller følge kommunenes rutiner?
- I hvilken grad skal KU involveres i undersøkelser
- Skal sekretariatet eller revisjonen undersøke varslingsene?
- I hvilken grad skal det overlates til rådmannen?
- Hvem mottar varslingen på vegne av KU?
- Hvem møter varsler?